

Христов Олександр Леонідович,
доцент кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

ЗАХИСТ ПРАВ ГРОМАДЯН УКРАЇНИ В УМОВАХ ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО НАТО

Нешодавно затверджена військова доктрина передбачає відновлення курсу в НАТО: Україна повинна до 2020 року забезпечити повну сумісність своїх збройних сил з силами країн-членів НАТО. «Через цей документ червоною ниткою проходить тема євроатлантичної інтеграції, необхідність приведення оборонно-військової системи нашої країни у відповідність зі стандартами Північноатлантичного альянсу, досягнення критеріїв членства. До 2020-го треба забезпечити повну сумісність ВСУ з відповідними силами держав-членів НАТО» [1].

Крім того, відповідно до Указу Президента України від 26.05.2015 р. № 287/2015 до основних цілей Стратегії національної безпеки України відноситься:

- мінімізація загроз державному суверенітету та створення умов для відновлення територіальної цілісності України у межах міжнародно-визнаного державного кордону України, гарантування мирного майбутнього України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави;
- утвердження прав і свобод людини і громадянина, забезпечення нової якості економічного, соціального і гуманітарного розвитку, забезпечення інтеграції України до Європейського Союзу та формування умов для вступу в НАТО [2].

Проте, як свідчать положення Стратегічного оборонного бюллетеня України, проведена в рамках комплексного огляду сектору безпеки і оборони оцінка стану воєнної безпеки держави, а також набутий досвід участі Збройних Сил України у антiterористичній операції виявили низку проблем функціонування сил оборони в умовах існуючих та потенційних загроз, зокрема:

- відсутність чіткого розподілу відповідальності за формування та застосування сил оборони, що негативно позначається на здатності керівництва держави здійснювати ефективне управління у сфері оборони;
- відсутність об'єднаного керівництва силами оборони, яке здійснювалося б відповідно до принципів і стандартів, прийнятих державами – членами НАТО;
- надмірність обсягів та неактуальність нормативно-правової бази у сфері оборони;

- наявність корупційних проявів у системі забезпечення військ (сил), що знижує спроможності сил оборони щодо виконання покладених завдань;
- низька ефективність системи оперативного (бойового) управління, зв'язку, розвідки та спостереження;
- неспроможність ефективно реагувати на зростаючу кількість та потужність кібератак та протистояти кіберзлочинності;
- недосконалість процедур оборонного планування, їх недостатня узгодженість з бюджетним процесом, недосконалість механізмів програмного управління оборонними ресурсами;
- невідповідність потужностей виробництва потребам оборонного замовлення, критичне фізичне і моральне зношення основних виробничих фондів;
- недостатні оперативні (бойові, спеціальні) спроможності сил оборони;
- відсутність ефективної об'єднаної системи логістики, яка здатна підтримувати роботу всіх складових сил оборони;
- критично низький рівень оперативних запасів матеріально-технічних засобів;
- відсутність автоматизованої системи управління у сфері матеріально-технічного забезпечення;
- низька ефективність системи медичного забезпечення сил оборони;
- невідповідність існуючої військової інфраструктури експлуатаційним вимогам, необхідність запровадження системи управління інфраструктурними проектами відповідно до євроатлантичних принципів і стандартів;
- проблеми комплектування сил оборони особовим складом у ході часткової мобілізації, необхідність підвищення професійного рівня персоналу сил оборони, потреба у створенні достатнього військового резерву;
- незавершеність переходу на контрактний принцип комплектування з дотриманням прийнятих в НАТО принципів кадрової політики [3].

Поряд з цим, до пріоритетів державної політики в інформаційній сфері відповідно до п. 5 Доктрини інформаційної безпеки України віднесено створення і розвиток структур, що відповідають за інформаційно-психологічну безпеку, насамперед у Збройних Силах України, з урахуванням практики держав – членів НАТО [4].

Підводячи підсумок слід зазначити, що крім соціально-економічних та політичних змін, які передують вступу України в НАТО, в першу чергу увага повинна приділятися реформуванню оборонного комплексу держави.

Бібліографічні посилання:

1. Горова С. Курс України на вступ до НАТО: спектр коментування / С. Горова [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://nbuvuiap.gov.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=1723:perspektivi-vstupu-do-nato&catid=8&Itemid=350.

2. Стратегія національної безпеки України : Указ Президента України від 26.05.2015 р. № 287/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу :

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/287/2015/paran14#n14>.

3. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 20 травня 2016 року "Про Стратегічний оборонний бюллетень України" : Указ Президента України від 06.06.2016 р. № 240/2016 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/2402016-20137>.

4. Про рішення Ради національної безпеки і оборони України від 29 грудня 2016 року «Про Доктрину інформаційної безпеки України» : Указ Президента України від 25.02.2017 р. № 47/2017 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.president.gov.ua/documents/472017-21374>.

Христова Юлія Вікторівна,
старший викладач кафедри
теорії та історії держави і права
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук, доцент

Христов Олександр Леонідович,
доцент кафедри криміналістики,
судової медицини та психіатрії
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ,
кандидат юридичних наук

ПЕРСПЕКТИВИ ФОРМУВАННЯ В УКРАЇНІ ГЕНДЕРНОЇ РІВНОСТІ НА ПРИКЛАДІ КРАЇН-ЧЛЕНІВ НАТО

У ХXI столітті забезпечення гендерної рівності визнано одним із пріоритетних політичних напрямків розвитку світу, закріплених у «Декларації тисячоліття» ООН, якого можна досягти подоланням нерівності між чоловіком і жінкою в усіх сферах життя. Вони є глобальною угодою, яка була прийнята у 2000 році 189-ма державами на Саміті тисячоліття ООН [1]. Період 2000–2015 рр. було визначено в якості терміну реалізації восьми Цілей розвитку тисячоліття (далі – ЦРТ) відповідно до встановлених показників. Україна приєдналася до «Декларації тисячоліття» ООН і взяла на себе зобов’язання досягти ЦРТ до 2015 року [2].

На шляху до європейської та євроатлантичної інтеграції України було затверджено цілий ряд національних програм із проблем гендерної рівності, адже розширення можливостей жінок та їхня всебічна участь на основі рівності в усіх сферах життя суспільства, включаючи участь у процесі прийняття рішень і доступ до влади, мають основне значення для досягнення цілей рівності, розвитку і миру.

З урахуванням політики НАТО з питань жінок, миру і безпеки в Україні розроблено Національний план дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН